

Шочмо эл, порымлык да гым берр!

29-ше (3261) №,
2016 ий 16 июль,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Ялыште пеш сай!

И. ЯМБАРШЕВАН фотожо.

Марий Элысе
каныме да тазалькым
пейгыдемдыме лагерьлаште
кокымшо смене тўнгалын.
Чылаже 4282 йоча жапшыым
пайдалын эртара.

Тунемме идалык мучко
олаште илыше йочалан
кенежым ялыште моткочак сай.
Роман Ямбаршев, Йошкар-Оласе
14-ше номеран гимназийын тунем-
шыже, мутлан, коча-коваж деке,
Куженер районысо Уштымбал
ялыш, кая. Коваже Зинаида Васи-
льевналан кўркам ончаш полша.
Шудым ямдылыме годым чот тыр-
шаш пернен. Вет тургым годым
кажне егын полышыжо шергакан.
Адакше яллаште кўтўм черет дене
кўтат. Золотаревмытлан тылзылан
ик гана кўташ логалеш. Рома тиде
кечылан, ну, куана! Кеч-могай
игече лийже, йўр але ояр, –
кечыгут пўртўсыштў (снимкыште)!

– Уштымбал кундемыште
шудылык пеш шуко, – ойла коча-
же Николай Александрович. – Ял
кўтўштў чылаже 30 ушкал, 40
наре шорык шотлалтеш.
Ожнырак 210 вуй утла лийын гын,
тачысе кечылан кандаш пачаш
шагалемын.

Южо элыште кўтў кўтўчў деч
посна але робот вуйлатыме почеш
коштеш. Тек! Марий рвезе Рома
Ямбаршевлан садикте солам
шўдырен кошташ утларак
келша. Ро-ман-ти-ке! А кочаже
тынар шуко онайым каласка-
ла – нимогай энциклопедий-
ыште але интернетыште от му!

Л. СЕМЕНОВА.

Шочмо йылме

Изи годсек ме шочмо йылмынам колына. Авана
мыланна йомакым, почеламутым але ойлымашым
марла лудеш. Кугурак лиймек, шкollyшто мыланна
шочмо йылме дене правилым – грамматикыжым,
лексикыжым, морфологийжым да молымат – тунык-
тат. Шочмо йылме дене мутланен моштымаш – тиде
эн шерге пўлек. Тыгай айдеме шке элжым йўратыше кушкеш.
Тугеже тыге манаш лиеш: шочмо йылметым кучылтын
моштет – патриот улат, от мошто – элым от йўрате.
Чыланат йўратыза шкендан йылмыдам, аралыза да
нигунам ида мондо!

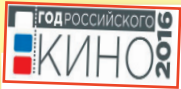
Татьяна ИВАНОВА.

Морко, Эгерсола.

Лудса «Ямде лий» газетым!

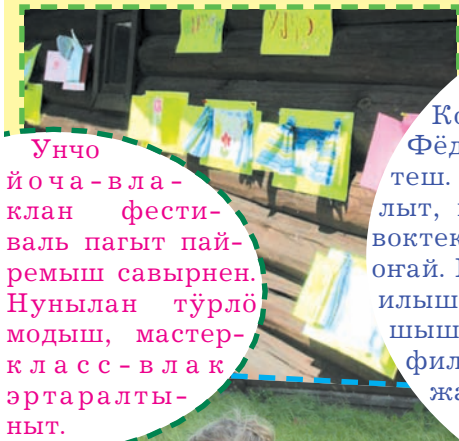
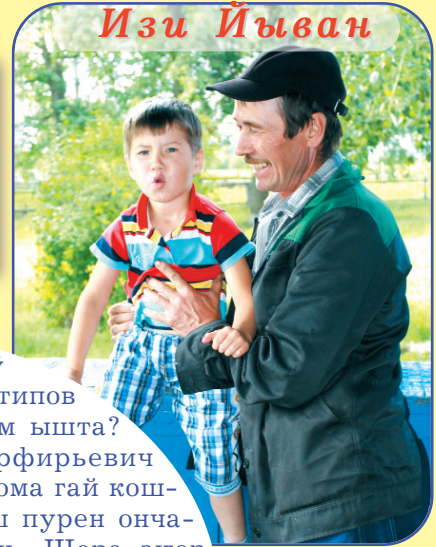
унчоfest

Сүрем тылзын 9-11 кечылаш-тыже Морко район Унчо селаште «УНЧOfest» лагерь-семинар эртен. Тудо Кино идалыкклан пöлеклалтын.

Ялысе калыкклан участник-влакын кондымо онай видеороликиштым ончыктеныт. **Сергей ПЕТУХОВ (Курьмарий), Иван ГЕРАСИМОВ (Марий Турек), Светлана ГАВРИЛОВА (Провой кундем), Зинаида ЭШКИНИНА, Вера АКПАТЫРЕВА (Волжский), Галина ПЕТУХОВА (Оршанке) да Роберт СЕМЁНОВ (Морко)** – кажныже онай да келге шонымашан фильмым ямдыленыт. Чыланат түрлө номинацийыште палемдалтыныт.

Изи Йыван

Унчо йоча-влаклан фестиваль пагыт пайремыш савырнен. Нунылан түрлө модыш, мастер-класс-влак эртаралтыныт.

Эр. Ялысе күтү кая. Вич ияш Иван Антипов кынелеш. А вара тудо мом ышта? Кочаже Евгений Порфирьевич Фёдоров почеш кечыгут изи чома гай коштеш. Коктын вакшыш, школыш пурен ончалыт, пазарыште энгырым налын, Шора энгер воктек миен толтыт. Изи Йыванлан чылажат онай. Иктым, весым йодыштеш. Унчо ялыштак илыше механизатор Роберт Семёнов почешышт сниматлен коштын. Тыге «Изи Йыван» фильм шочын. Арам огыл лагерь-семинар жапыште увертарыме «Эх, Унчо... Ах, Унчо... Ох, Унчо!» конкурсышто тиде кино икымше вер дене палемдалтын.

«УНЧOfest» проектым самырык-влакын «ВийАр» ушемышт, «Кидшер» интернет-журнал да Унчо этнокультур комплекс илышыш шындареныт.

Йоча-влак ончыкылык мультфильмлан сүретым ыштенит. Нуным ончерыш верандыме.

Уверлан уло вер

«Красная гвоздика» патриотический муро тўнямбал фестиваль-конкурс теней кокымшо гана увертаралтын. Юл кундемысе федерал округысо конкурс **Йошкар-Олаште** лиеш. Сенгыше-влак Кугыжаныш Кремлёвский Дворецыште (Москва) выступатлаш тўналыт. Тидын нерген 14 июлышто республикысе тўвыра министерствыште эртаралтше пресс-конференцийыште ойленит.

Номинаций-влак: «Солист-влак», «Автор-исполнитель», «Вокальный ансамбль», «Профессионал-композитор», «Любитель-композитор», «Калык муро».

I этап: 20-30 сентябрь, **II этап:** 1-31 октябрь.

«Красная гвоздика» фестиваль-конкурс йодмашым вуча!

23 июлышто – «Дружба» стадионышто «Сабантуй» пайрем! Тудо татар поэт Габдулла Тукайын шочмыжлан 130 ий теммылан пöлеклалтеш. Икымше гана «Шукш» татар калык модмашым ончыктат. Тудым ужнеда? Тугеже **11 шагатлан** пайремыш мийыза!

Историйым шергалына

1770 ий 18 июлышто Петр Александрович Румянцевын вуйлатыме руш армий Ларга энгер воктене турко армийым кырен шалатен. Кызыт тиде вер Молдавийыш (Румыний чек воктене) пура. Тиде кугу сенгымашлан Румянцев святой Георгийын I степеня орденже дене палемдалтын.

Марий Эл деч тораште илыше эн чолга юнкорым редакций А.Юзикайн лүмеш премий дене палемда.

Келшен илена

Авам, ачам, ковам да мый келшен илена. Рита ковам – сулен налме канышыште. Мыланна шокшо пижым, носким пидеш, марий тўран тувырым урга. Пўрт кокласе сомылым ышта. Ачамын лўмжў – Юрий. Тудо «Агро-Кама» ООО-што пашам ышта.

Авам Ольга Аркадьевна Пелемеш тўналтыш школышто туныкта. Авам поро кумылан. Тамле кочкышым ямдыла, тўрлаш йўрата. Мый 6-шо классым тунем лектым. Кенежым еште снегым, мўрым, понгым погена, мўкшым ончена. Чалман энер воктене канаш йўратена.

Настя МАТВЕЕВА.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

Мо тыгай илыш?

Шочмо кундем

Тебе шочмо кундемем,
Тебе Пелемеш ялем.
Тыштак кугу чодыражат,
Тыштак сылне олыкшат.
Олыкышто пеледышет
Чевергалын шогалеш.
Пеледыш-влак коклаштет
Мўрет, снегет кўалеш.
А пеледыш-влак ўмбалне
Мўкш-влак чонештыл ызгат,
Олыкла йыр пўрдын-пўрдын,
Тамле мўйым пеш погат.
Мыйын шочмо кундемем,
Илет эре шўмыштем!

Тыйым чотак йўратем,
Шочшет семын кугешнем!

Полина САМУТКИНА.

Татарстан, Агрыз.

Илыш айдемылан ик гана пуалтеш. Садлан тудым сайын, кумылын, уш-акыл дене, ўпке шомак деч посна илыман. Илышыште ушеш кодшо тат ятыр уло. Мутлан, мый тўналтыш классыште икымше гана грамотым налмем шарнем. Медальым кугурак классыште тунеммем годым кучыктеныт. Йочасадыш кайымем (снимкыште), икымше гана парт коклашке шичмем, икымше гана сценыш лекмем – эре ушыштем.

Валерия НИКОЛАЕВА.
Татарстан, Агрыз,
Кўлегеш.

Ксения КАПИСОВА.

Пошкырт,
Дўртыльў, Чарлак.

Ачана гай лийнена

Ачанам Виталий Галимьяновичым кум шочшыжо: Яша изам, мый да Даша шўжарем – чот йўратена. Эре воктеныже лияш тыршена. Ачана шўртнў кидан: пўртым, мончам да кок пачашан гаражым шке чонен. Гармоньым пеш сайын шокта. Тудын эше ик онай хоббиже уло: тўрлў кугытан чатырым (корзингам) чаткан тодеш. Пошкудо да родо-влаклан пўлекла. Ачана пеш тамлын кочкаш шолта. Кызыт тудо Юсуп школышто шофёрлан пашам ышта. Меат ачана гай пашам йўратыше лийнена.

Шольым да басне

Виктор шольым книгасе сўретлам ончаш, йомакым колышташ пеш йўрата. Икана тудо Г.Микайын «Маскаиге» книгажым кидышкем пуыш да пырысиге сўретан йомакым лудаш йодо. А шкеже пырыснам ўндаш шинче. Лудын пытарымекем, ойла: «Мемнан пырысна йолко огыл. Тудо колям куча, пўртыштў ок кий». Чынак, баснысе семын пырыс гай йогыланен илыше ег-влак улыт. Г.Микайын почеламутшо, басныже, йомакше-влак пеш ожно сералтыныт гынат, кызытат шке пўсылыкыштым йомдарен огытыл.

Виктория НИКОЛАЕВА.
Татарстан, Агрыз, Кадрек.

Законым пале!

Марий Эл Республикысе МВД-н пашаенже-влак шижтарат: «Йоча да тыгак кугыен-влак! Велосипедда йоммо деч лўдыда гын, эскерыде ида кодо!»

Кенежым велосипедым шолыштмаш эре шукемеш. Техникада осал шонымашан енын кидышкыже ынже логал манын, икмыняр тўн правилым шотыш налза:

1. Велосипедым йўдлан уремеш ида кодо. Кеч тудым велосипедлан келыштарыме кўгўн дене тўкыледа гынат, шолыштшо кўгўным куштылгын коранден кертеш.

2. Иктаж-кушко пеш писын пурен лекташ кўлмў годымат велосипедым эскерыде ида кодо: велосипедлык кўгўн дене тўкылыза. Палыдыме енлан эскераш ида ўшане. Видеонаблюдений камер уло гын, велосипедым эскерыме

Тений пелийыште Марий Элыште 50 утла велосипед йомын.

Велосипедист-влак, шекланыз!

кумдыкеш верандыза.

3. Кўжгў тросан кўгўным налаш оксам ида чамане.

4. Ораваш, рамеш, велосипедын вес ужашшыже ойыртемалтше гравировкым ыштыза але фамилийдам, лўмдам возыза да фотографироватлыза.

Велосипедым, тўн шотышто, вес енлан ужалаш шонен шолыштыт. Садлан велосипед документым мўнгыштў аралыза. Рамыште улшо серийный номерым возен але фотографироватлен налза. Шарныза: документдыме велосипедым ег кид гыч налыда гын, те шолыштмо техникын озажлан шотлалт кертыда. **Л.ГРИГОРЬЕВА** ямдылен.

- ✓ Велосипедда йомын гын, 02, сото телефон гыч 020 номер дене вигаг полицийыш йынгыртыза.
- ✓ Технике йоммо жапым шарныза.
- ✓ Велосипед йоммо нерген йолташда-влаклан каласыза. Ала иктаж вере нуно шекланен шуктат.
- ✓ Велосипеддам шке кычалын муыда гын, у «оза» деч виеш шупшыш налаш ида вашке, полицийым ўжса.

Юлиана ИВАНОВА (снимкыште) Йошкар-Оласе 30-шо

номеран школын 6-шо «Г» классшым тунем пытарен. Шымше ий 3-шо номеран музыкальный школыш коштеш. Марина Леонидовна Полозован вуйлатымыж почеш фортепяном шокташ тунемеш. Марла возымо почеламутым сылнын лудаш йўрата. Конкурслан марий йылмым туныктышо Галина Михайловна Егорова ямдыла. Аваже Татьяна Аркадьевна ден ачаже Алексей Геннадьевич ўдырышт дене ешыште марла гына мутланат. Каныш годым коча-кова-влак деке: Шернур район Мустай ялыш але Куженер район Шорсолаш – унала миен толыт.

Лўмжў койышлан келша

Юлиана – акрет грек лўм, руш йылмыш «кудрявая» манын кусаралтеш. Тыгай лўман-влакын артист койышышт, музык дек шўман улмышт палдырнат.

– Мыланем Юлиана лўмым авам пуэн. Тудо телеўдышў, журналист Юлиана Шалаховам кажне гана куанен ончен, – ойла ўдыр. – Мыят, школым тунем пытарымеке, тале журналист лийнем.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Қидше лывырге, сүретше ныжылге

Түрлө чиям икте-весе дене луген, күлешан түсым кычал муын, Наташа Васильева (**снимкыште**) кистычке дене тудым ош кагазыш шыман гына пышта. Тыге сылне сүретым шочыкта. Самырык үдыр – Татарстан кундемысе Балтаси район Улисъялын шочшыжо. «Кум ияшем годсо сүретем шарнем. Тунам мый ег-влакым сүретлылынам. Школышто тунеммем годым пүртүс моторлыкым кагазыш пышташ тыршенам», – каласкала Наташа. Кызыт тудо Йошкар-Оласе художественный училищыште тунемеш. Школыш коштымж годым түрлө конкурсышто мастарлыкшым терген. Москоштат паша-

Мыйын хобби

жым күкшын акленит. Шочмо суртыштыжо нуно лишыл енге-влакым куандарат. Тылеч посна Наташа шер пырчыла гыч түрлө арверым келыштара, пластилин гыч фигур-влакым ненча.

Валерия ВАСИЛЬЕВА,
МарГУ-н студенткыже.

Увер-вр-вр

◆ Ма-рий Элысе паша верым ситарыме шотышто департамент 14-18 ияш үдыр-рвезе-влаклан кенежым оксам ыштен налаш йоным пуа. Тений **813 подросткылан** (утларакше нужнан илыше еш гыч) паша верым темлыме. Нунын коклаште индешын тулык улыт, лу йоча ийготыш шудымо-влакын пашашт шотышто комиссийын учётыштыжо шога. Пашадарым тўлаш республикын бюджетше гыч 378,51 тўжем тенгем ойырымо.

◆ Школлаште эртыше кугыжаныш экзамен-влак деч вара республикысе образований да науко министерстве иктешлымашым ыштен: **31 тунемше ЕГЭ-м 100 баллан** сдатлен. Кодшо ийын 25 ег лийын. Экзаменым кучышо-влак кокла гыч кум процентше 81 деч шуқырак баллым поген.

Рвезе-влак, шарны-з а : үдыр-шамы-чым обижаяш оклий. Южо үдыржө шортын, коран кая гын, весыже вет нерлүэ-тым мушкынден кертем!

1. Кўрен замш шнурок-влакым ямдылыза, вара күсен түреш вўрж дене рожлам ыштыза, шнуроклам кылдедыза.

2. Джинс куэмым сўретысе гай пўчкедыза, күсен түреш але шортик энгырашеш урген шындыза але клеитлыза.

3. Джинс куэм гыч лостык-влакым пўчкеден лука да шортикын ончыл вельшыкыже радам дене клеитлыза.

Илыш туныкта

Илышыште кажне айдеме нелылыкш логалын кер-теш. Арам огыл тыге лиеш, тудо молан-гынат туныкта. Кызытсе саманыште ме чот эскерен моштышаш улына. Коклаштына уда койыш-шоктышан ятыр ег уло. Неле жапыште нуно куштылгын ондален кер-тыт але йондымылыкш шындат. Садлан чылалан ўшаныман огыл. Йолташым жап терга. Тыгак шуко нелылык гоч эртымеке, эн лишыл йолташын ўшанле улмыжым умылет.

Оля УРАЗАЕВА.
Морко, Шўргыял.

«Одарённые дети» портал «Профессия мечты» лўман конкурсым эртарен.

Тушко уло Россий гыч

тўжем үдыр-рвезе

ушнен. Йошкар-Ола

гыч Ирина Чешуина

телеоператор лияш

шоннымж нерген возен

колтен. Лач ты пашам

жюри күкшын аклен,

III вер дене палемден!

Үдыр тений Экономико-правовой

гимназийым тунем лектын, ойырымо

профессийым Санкт-Петербургысо

кино да телевидений универси-

тетыште налаш шона.

Саламлена

Тений #МолоДечынОйыртемалтнетГын

модышто бахрама. «Веста» журнал тыгай шортик-влакым темла. Нуным шке сўрастарен кертыда, вургемлан у тўсым пуртеда.

1. Кўрен замш шнурок-влакым ямдылыза, вара күсен түреш вўрж дене рожлам ыштыза, шнуроклам кылдедыза.

2. Джинс куэмым сўретысе гай пўчкедыза, күсен түреш але шортик энгырашеш урген шындыза але клеитлыза.

3. Джинс куэм гыч лостык-влакым пўчкеден лука да шортикын ончыл вельшыкыже радам дене клеитлыза.

Модшо-влак: Кова;
Начук, Вачук, Верук
уныка-влак; Илалше;
Патыр; Майрук; Ик ўдыр;
Вес ўдыр.

Икымше сўрет

Чодыра алан. Кугу кож-
влак шогат, ужар шудо
коклаште пеледыш-влак
пеледалтыт. Памаш вўдын
йогымо йўкшō шокта.
Емыж дене темше лене-
жыштым кучен, кова ден
уныкаже -
влак лише-
мыт. Алан
покшелан

каналташ ыштыме леве-
дышан олымбаке шинчылт.

Кова: Уныкам-влак,
пичса, каналтыза. Тура
кече йымалне коштын
улнен улыда.

Верук: Ковай, умша кош-
кен. Вўд кодын огыл?

Кова (котомка гыч
атым луктеш): Ик чўчал-
тышат укес, калтак.

Вачук (тўткын колыш-
теш, вара кычкыралеш):
Тыште памаш уло!

Кова: Пылышет пўсō,
Вачук. Кеч суртым, кеч
каныме верым айдеме энгер
але памаш воктене
веранден. Курым деч
курум ожно тыге лийын,
тачат тыгак...

Начук: Ковай, мый шар-
нем: Оно энгер лач тышеч,
чодыра покшеч, тўнал-
тышым налеш манын ойле-
нат ыле.

Кова: Кунам тиде лийын
гала? Школышкат от кошт
ыле вет? Вачук, тыйже
могай классыште тунемат
ыле?

Вачук: Кокымшо клас-
сыште. Шарнем, руш
йылме урокышто «Кузе
мый кенеж канышым эрта-
ренам» теме дене сочине-
нийым возымо годым
Начукин каласкалымыже
пеш лачеш тольо.

Верук: Эше «визытаным»
налынат!

Вачук: Тыйже кушеч
палет?

Верук: Иктаж шўдō гана
моктанен ойленат. От шарне
мо?

Кова: Тевыс, пурла мого-
рышто йолгорно коеш. Тудо
памаш деке нангая. Вўдым
темен кондыза, «андрий
обедым» ыштена.

Верук: Андрий тыште
уке, ковай, Вачук веле.
Чодыра оным тыге лўмдат
мо?

Дина КОРАБЛЕВА

Оно энгер тўналтыште

Кова: Кочкыш ден кочкыш
кокласе пурлмо татым
ожно марий калык тыге
манын.

Начук: А йочасадыште ме
«полдник» манына ыле.

Верук: Тевыс кузе
улмаш... Кайышна памаш
деке!

*Начук, Верук да Вачук
куржын колтат. Кова
котомка гыч кочкышым
луктеда.*

Кова: Мыняр ий ты
верыш толын каен шым
керт? Эре паша, паша...
Кочамын йōратыме кожшат
могай кугу лийын. Вуйжо
дене кава пундашымак
шўта. (Кожлан вуйжым
сава.) Салам, шонго кож!

Теве уныкам-влакым тый
декет унала пуртышым.
(*Вес самырык кожым
ōндаlesh.*) Ой, изи чукаем,
тыят виан, патыр лийынат.
Ужат, кавашке кузе
нōлталтынат. Мый, мōн-
гешла, туртынам, ынде
тый денет ўчашен ом керт.

*Начук, Верук да Вачук
ўчашен куржын толыт.*

Кова: Вийда пурш коеш.
Вўд тыгай тудо - юзо
виан.

Верук: Ковай,
вўдшō
памашыште моткоч йўштō,
тамле. Нōрен пытышна.

Кова: У-уй, ночно чывы-
ла веле койыда!

Начук: Тиде Вачук керте.

Вачук: Ончем, ончем,
ўдыр-влак нойышо презе
гай койыт. Ёмбагышт ик
коркам та-ак опталым,
вара весым. Мыйымат нōр-
тен пытарышт. Мый шке-
тын, а нуно - коктын.

Кова: Кече шокшо, вур-
гемда вашке кошка. Ёстел
йыр погыналза, изишак
авызлен налына.

Начук: Могай сōрал пўр-
тўс! Кеч малаш код.

Верук: Малаш кодашыже
ала... Йўдым тыште шучко.
Пирыже, маскаже, чодыра
озаже...

Начук: Чодыра оза поро.
Шке кугыжанышыжым
могай сылне чия дене
чиялтен. Йымыжа кайык
сем дене тўрлен. Колыда,
пушенге-влак выж-выж
мутланат. Тыгай узьмак
верыште осал шўлышлан
вер уке...

Верук: Поэт семын веле
ойлет.

Вачук: Ковай, тый вет
йомакым каласкалаш сōры-
шыч.

Начук (ōрын): Ковай,
ожно марий-влак кенежым
йомакым каласкален огы-
тыл, манын ойленат ылыс.

(*Умбагыже - вес номе-
рыште.*)

Л. ГРИГОРЬЕВАН ФОТОҖО

Йүксө ер

Кидмастар

Тиде ерым пластик ате гыч ыштыме. Вошткойшо ате-влакын агыштым пүчкын, көргыштым канде чия дене чиялтыза. Кошкымек, йыгырейыгыре мландыш керкедыза. Йырже чия дене ошемдыме кү-влакым оптыза. Турням, ужавам, пеледышым да молымат пластик ате гыч ышташ лиш.

«Мераҥын кужу пылышыжым кучен ончаш эре шоненам!»
манын, Виолетта Волкова (сним-манште) ялыкым шыман гына нял-кыш. Изи үдыр Шернур районисо Лажъял йочасадыш коштеш. Йолташыже-Важ дене пырля Йошкар-Олаште эртыше «Изи мөр пеледыш» пайремыш толын. Вара пелештыш: «Тый чын мераҥ отыл. Чодыраште илыше вестүрлө. Мемнан кундемыштат шуко мераҥ ила, но мый ик ганат кужын омыл».

Июль - саскам погымо, шудым ямдылыме жап.

Июль но-йымым огеш пале.

Перкан лийже

КҮЛЫТ:

300 грамм энгыз, 120 г ложаш, 100 г шүшмүй, 2 муно, 120 г сакырложаш, ик изи совла разрыхлитель, ик чывыштыш шинчал, тынарак ваниль.

Ложашым, разрыхлительым, шинчалым ик атыш шокте гоч колтыза. Пушкыдемше үйым сакырложаш дене варыза, муным иктын-иктын ешарыза. Тушко ложашым шавалтен лугыза. Ида вашке, тыге руаш вужга лиш. Нөшмүй дене йыген ямдылыме форммыш (20 см деч лопка лийшаш огыл) руашым шарыза. Ұмбақыже энгызым керкедыза. Духовкышто (180 градусан) 30 минут күктыза.

Энгыз олмеш тйрлө елыжым, фруктыват пйчкеден пышташ лиш.

Марий самырык театрлан - 25 ий «Ял убалне мужыр йүксө» (К.Гордеев)

Индекс: Марий Элыште - 78574, вес кундемлаште - 52713. Тираж 1100 экз. Заказ 2004. Формат - А-4-8. Директор-түн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru Сайтн адресше: yamde-lii.ru, Тел. 45-25-49(факс); 45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да национальность паша шотышто министерстве, "Ямде лий" газет" кугыжаныш унитарный казенный предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сфериште да культур наследийым аралымаште законодательством шуктен шогым эскерше Федеральный службн Приволжский федеральный округисо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер - ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

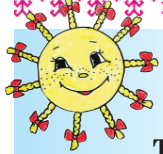
0+

Печатьыш пуымо жап - 14-00, фактически - 13-00. Ак - кутырен келшыме почеш.

Авторын да редакциянын шонмашыш түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.

Газетым редакцияшты погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографиянын адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Редакциянын да издателын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20.

Вот вет, кузе вет

Туныктышо Андрей деч пенгыдын

йодеш:

— Молан тыйын олмеш мөңгысө пашам эре ават ышта?

— Авам огыл гын, кө ышташ тўңалеш? Вет ачамын нигунам жапше уке, — шўлыкангын вавешта рвезе.

Фотограф

Диана Шўжарем, (снимкыште), сўретлаш, фотом войзаш йбрата. Тудо, уремыш лектын, пўртўсын мотор татшым эскера, келшышыжым фотоаппаратеш кода. А тиде фотосўретыште Дианам шкенжым школ пакчасе сирень пелен войзышна.

Лиана СЕМЁНОВА.
Марий Турек,
Арбор.

Шоналте

?

Клас-сыште кумло ныл йоча тунемеш. Кузе шонеда: коклаштышт икгай буква гыч тўналше фамилиян кеч кок тунемше уло мо? Молан?

Шем пырыслан пөлемыш пураш кунам куштылгырак?

Пеледышым ида кўр!

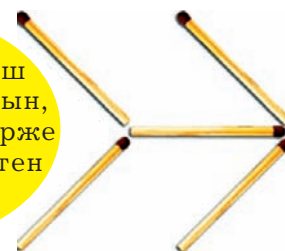
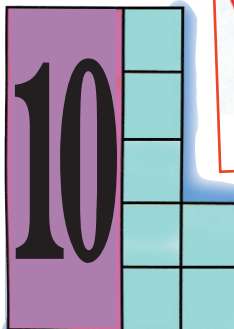
Юлия МОЧАЛОВАН сўретше.
Советский, Ёрша.

«Лу» мутышко мут мучашым ешарен, у шомак-влакым чоңыза.

Алёна ВАСИЛЬЕВА.

Морко, Вончўмбал.

«10» гыч

Стрелке вес могырыш ончыжо манын, кум шырпым верже дене вашталтен пыште.

Т у ш т о

- Шем ушкал чылам пышта, ош ушкал чылам кынетта.
- Латкок курныж, витле кок чана, кумшўдө кудло вич шырчык ик муным мунченыт.
- Ик комбым шўдө коло комбиге авырен.

Лу ойыртемым му.

